

10 gode bud på ledelse i landbruget

Sådan styrker du ledelsen af din bedrift

Kolofon

Følgende projekter har bidraget til udarbejdelse af artikler i magasinet "10 gode bud på ledelse i landbruget":

"Landbruget, fremtidens bedste arbejdsplads" (bud 2, bud 3, bud 4, bud 10 og tema 1)
 "Fundamentet for landbrugsbedriftens bæredygtighedsplatform" (bud 8 og tema 3)
 "Øpnå økonomiske resultater som de bedste landmænd" (bud 1, bud 6, bud 9 og tema 2)
 "Ny Budgetmodel med fokus på opfølgning og målstyring på landbrugsbedriften" (bud 5)

Projekterne er finansieret af Promilleafgiftsfonden for landbrug.

Udgivet: November 2020

10 gode bud på ledelse i landbruget er udgivet af:
 SEGES
 Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
 Agro Food Park 15
 8200 Aarhus N
 8740 5000

seges.dk

Forfattere

Anja Kruse Christensen
 Christian Rathcke Tegllund
 Erik Suhr
 Karina Bjørn
 Mikkel Krogh

Redaktion

Mikkel Krogh
 Anja Kruse Christensen

Design og layout
 Kemal Mulalic

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Her er 10 gode bud på, hvordan du kan styrke din ledelse

INDLEDNING

Den er god nok. Den med "de ti gode" har du sikkert hørt før. Sidste år talte og skrev vi meget om de mange gode grunde til at være landmand. Og den kampagne var med til at sætte fokus på de gode fortællinger fra landbruget. Til at skabe stolthed og fællesskab. Og til at vise de unge, at landbruget er en fantastisk branche at kaste sig ind i.

Uden god ledelse kan vi dog ikke fastholde vores rolle som en af verdens førende og mest innovative landbrugsnationer. Og vi kan heller ikke udvikle os. God ledelse er med andre ord vejen til at skabe bæredygtig vækst og gode resultater på bundlinjen – både økonomisk, socialt og miljømæssigt.

Derfor satte vi tidligere i år jagten ind på "Ti gode bud på ledelse i landbruget". Og vi har fået mange gode bud fra både landmænd, rådgivere og medarbejdere i SEGES. Ud af dem har vi nu valgt ti, som repræsenterer både driftsledelse og medarbejderledelse.

Ledelse er naturligvis individuelt fra leder til leder, ligesom behovene varierer fra medarbejder til medarbejder og ud fra den aktuelle situation i virksomheden. Derfor er buddene heller ikke en facitliste, men et oplæg til inspiration – og et sted at starte. Vi håber, at buddene kan være med til at sætte endnu mere skub i samtalen om ledelse i landbruget.

Du kan læse meget mere om de ti bud her i magasinet, hvor du også har mulighed for at fordybe dig i en række spændende anbefalinger til, hvordan du kan gøre din arbejdsplads attraktiv, så du også i fremtiden kan rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere på din bedrift.

Du kan ligeledes læse om, hvordan du kan lære af de allerdygtigste landmænd – dem, der ligger i TOP 2 målt på økonomisk performance – og deres mindset. Og så kan du blive klogere på, hvorfor du skal sætte skub i den bæredygtige omstilling på din bedrift, og inden for hvilke områder du kan konkret arbejde med bæredygtighed.

God læsning!

Gode hilsner

Sektorbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer, Økonomi & Virksomhedsledelse

Sektorbestyrelsen medio november 2020 (siden er et par ansigter skiftet ud)
 Fra venstre: Anette Skov Marcussen, sektorchef, Bent B. Gravensen, landmand, Anders Harck, landmand, Bjarke Poulsen, udviklingsdirektør SAGRO, Berith Nissen, landmand, Ulrik Krogsgaard, landmand, Claus Bech Jensen, chefkonsulent KHL, Jens Kristian Møller, adm. direktør DLR, Henrik Hardboe Galsgaard, adm. direktør LandboThy

Kom med på den bæredygtige rejse i landbruget

Den bæredygtige udvikling er i fuld gang i dansk landbrug, og alle skal med på rejsen – både når det handler om den økonomiske, den miljømæssige og den sociale bundlinje i bæredygtighedsregnskabet.

Bæredygtighed er på dagsordenen både nationalt og internationalt. FN har 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, og EU har indgået den grønne pagt EU Green Deal, der blandt andet skal sikre, at EU bliver klimaneutral i 2050. Og alle sektorer skal bidrage – især landbruget.

Med EU Green Deal kom også en såkaldt EU Taksonomi for bæredygtig finansiering, som kan få stor betydning for dansk landbrug. EU Taksonomien definerer, hvad der er bæredygtigt, og skal skaffe kapital til bæredygtige projekter ved at sætte standarderne for grønne projekter i EU.

På den måde kan EU Taksonomi få betydning for danske landmænds adgang til finansiering og ikke mindst sætte krav til fremtidige investeringsprojekter i landbruget.

Derudover er bæredygtighed og klima en del af forbrugernes dagsorden. Det er et konkurrenceparameter. Man kan ikke eksistere som virksomhed uden at forholde sig til bæredygtighed. Det er landbrugets license to operate. Derfor er det afgørende, at man som landmand er med på den bæredygtige rejse og indstiller sigtekorset på en bæredygtig omstilling af bedriften.

Tre bundlinjer i bæredygtighedsregnskabet

Når man taler om bæredygtighed – både i dansk landbrug og internationalt – taler man om tre bundlinjer: Den miljømæssige, den sociale og den økonomiske bundlinje. Disse tre bundlinjer er fundamentet for en sund og levedygtig landbrugsvirksomhed, som også står stærkt i fremtiden.

På den miljømæssige bundlinje ser man på, hvordan bedriften påvirker det omgivende miljø. Dette dækker over alt fra biodiversitet og klima til vandkvalitet og jordens frugtbarhed.

Den sociale bundlinje har fokus på mennesker og relationer og dækker alt lige fra de interne arbejdsforhold i virksomheden til forholdet til omgivelserne. Afsættet er, at et godt omdømme i samfundet er vigtigt og giver stærk social kapital og en robust virksomhed.

Endelig er fundamentet for en robust virksomhed en god økonomi, og derfor udgør økonomisk robusthed et vigtigt element i bæredygtighed på bedriften. I bæredygtighedsregnskabet handler den økonomiske bundlinje også om ledelse og strategi og om landmanden som leder og virksomhedsjer.

10 områder du kan arbejde med

I SEGES opgør vi bæredygtighed på bedriften ud fra ti parametre, som den enkelte landmand kan optimere på.

Klimapåvirkning

Klimapåvirkningen i landbruget kommer af udledning af CO₂ fra blandt andet energiforbrug, lattergas fra jorden, metan fra dyrenes fordøjelse samt metan fra gødning og opbevaring og nedbrydning af organisk materiale i jorden.

Biodiversitet

Biodiversitet dækker over mangfoldigheden af levende organismer og en forskellighed i arter, økosystemer og gener mellem individer.

Vandmiljø og vandkvalitet

Vandmiljø er vandløb, søer, vådområder, fjorde, hav og grundvand. Landbruget kan bidrage til at sikre vandmiljøet og vandressource i fremtiden ved for eksempel at indgå i lavbunds- og vådområdeprojekter eller ved at etablere minivådområder. Håndteringen af planteværnsmidler har også stor betydning.

Dyrenes sundhed og velfærd

God sundhed giver længere holdbarhed og er grundlag for et lavt antibiotikaforbrug og resistensforebyggelse, hvilket bidrager til god dyrevelfærd.

Markjordens frugtbarhed

Markjordens frugtbarhed er et resultat af sammenhængen mellem jordfysik, jordbiologi og jordkemi. Det vil sige, at de levende organismer i jorden og jordens evne til at supplere planterne med næringsstoffer skal være i balance. En alvorlig trussel mod jordsundheden er skadelig jordpakning på grund af bl.a. tungt maskineri og våde marker.

Optimal ressourceanvendelse

En optimal ressourceanvendelse handler om at sikre, at der anvendes mindst mulige input til at producere en produktenhed.

Bedriftens økonomiske robusthed

Økonomisk robusthed betyder, at bedriften er økonomisk rentabel, tilstrækkeligt polstret til at modstå økonomiske stød og har tilstrækkeligt overskud til at kunne foretage investeringer, der kun måske skaber et afkast på den lange bane, men er nødvendige som en del af den bæredygtige omstilling.

Ledelse af bedriften

Ledelsesstruktur, strategiarbejde, risikoafdækning og risikoleedelse er alle vigtige aktiviteter for en modstandsdygtig, omstillingsparat og udviklingsorienteret bedrift. God ledelse er ofte forudsætningen for god økonomi og fundamentet for at kunne finde ressourcer til bæredygtig udvikling.

Efterlevelse af love og certificeringer

I en international kontekst er det et kvalitetsstempel af bedriften og dansk landbrug som helhed, at det kan dokumenteres, at man producerer fødevarer efter lovgivningens rammer – især når reguleringen er mere ambitiøs og vidtrækkende end i andre EU-lande.

Arbejdsforhold

Arbejdsforhold betegner alle forhold i relationen mellem ejeren og medarbejderne. I dansk sammenhæng er mange af de grundlæggende forhold rammesat af overenskomster og lovgivning på beskæftigelsesområdet.

Vil du vide mere?

<https://www.seges.dk/da-dk/innovation-og-udvikling/baeredygtighed>

Vil du styrke din ledelse?

Tag fat i din lokale DLBR-ledelsesrådgiver, hvis du har brug for rådgivning eller gode råd til arbejdet